

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN
FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking (ODA) in 2021

Samenvatting

Vlaanderen is solidair met ontwikkelingslanden.

- In 2021 bedraagt de 'official development assistance' (ODA) 52,4 miljoen euro. De ODA bedraagt in 2021 ruim één miljoen meer dan de gemiddelde ODA tijdens de periode (2016-2019).
- Ongeveer 39% van de uitgaven wordt beheerd door de dienst ontwikkelingssamenwerking van departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken en sluiten aan bij de beleidsdoelstellingen uit de beleidsnota ontwikkelingssamenwerking. Deze uitgaven zijn maximaal geconcentreerd op de regio Zuidelijk Afrika en voldoen aan de principes en voorwaarden uit het Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking.
- 22 procent van de uitgaven draagt bij tot het realiseren van de Vlaamse engagementen voor internationale klimaatfinanciering.
- De gegevensreeks bevat voor het eerst ook de ODA-uitgaven voor covidvaccinodotaties aan ontwikkelingslanden, goed voor 4,5 miljoen euro.
- Het jaarlijkse ODA rapport wordt integraal in digitale versie uitgebracht.

1. SITUERING

ODA is de afkorting voor '*Official Development Assistance*' – wat staat voor 'officiële ontwikkelingshulp'. Een uitgave is ODA als ze aan volgende criteria voldoet:

1. **O**fficial: het gaat om ontwikkelingshulp, gefinancierd door overheidsinstellingen
2. **D**evelopment: economische en sociale ontwikkeling is de hoofddoelstelling
3. **A**ssistance: de bijdrage is echte hulp – geen commerciële transactie aan marktvoorwaarden
4. De hulp gaat naar een land of internationale instelling die is opgenomen in de erkende lijst.

Naar jaarlijkse gewoonte verzamelt het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken alle Vlaamse overheidsuitgaven die aan deze definitie voldoen. Het kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking van 22 juni 2007, artikel 24, beschouwt dit als een verplichte rapportering aan het Vlaams Parlement.

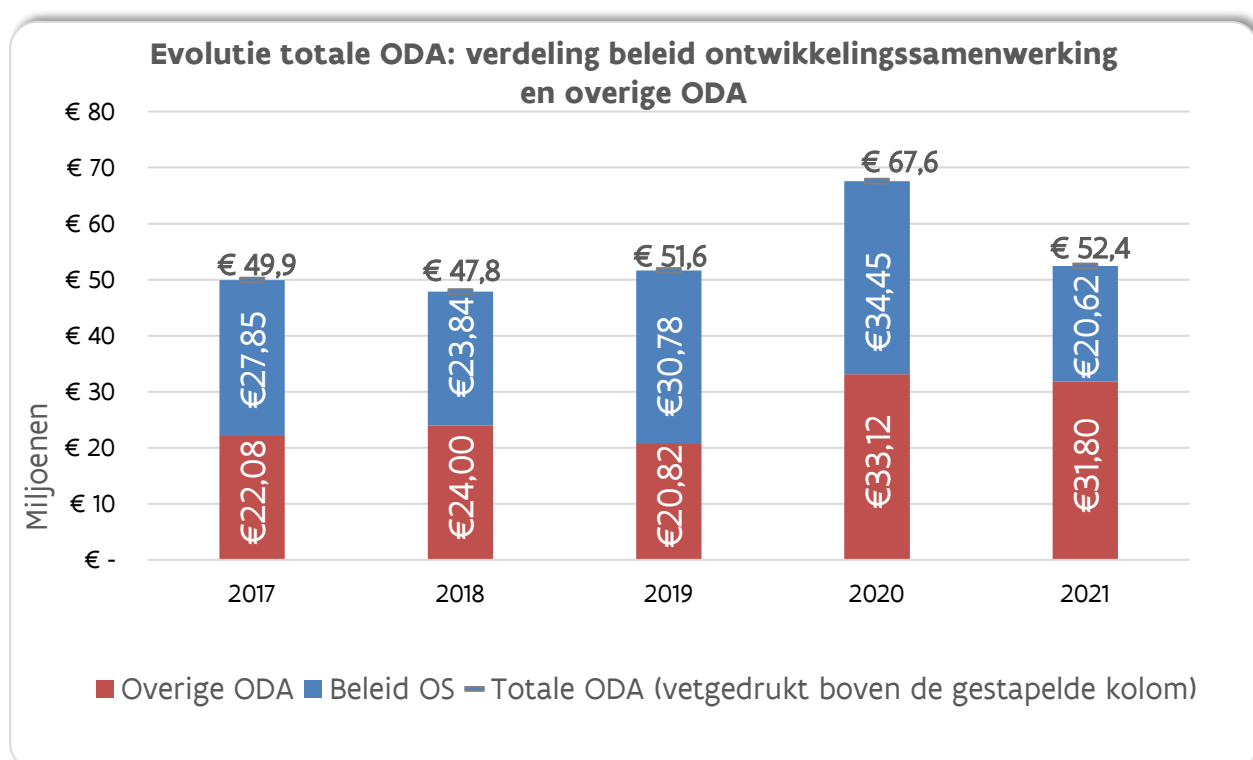
Deze mededeling geldt als kennisgeving over de ODA-uitgaven in het jaar 2021.

2. TRENDS BINNEN DE VLAAMSE ODA IN 2021

2.1 EVOLUTIE VAN DE TOTALE ODA SINDS 2017

De Vlaamse ODA in het jaar 2021 bedraagt 52.424.923 euro. We onderscheiden twee bronnen:

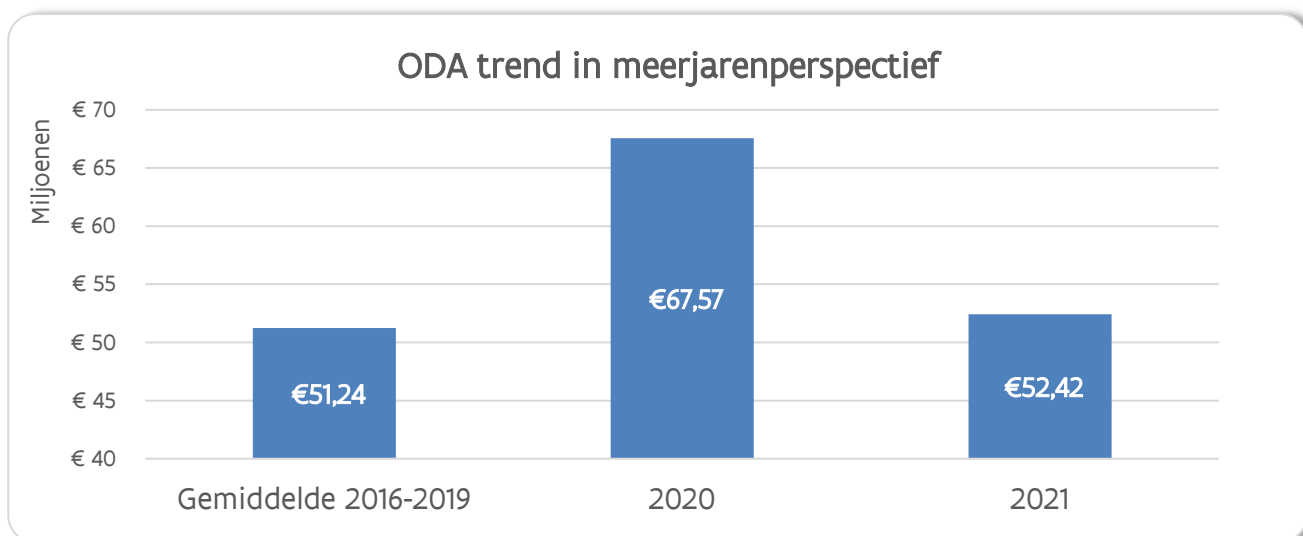
1. **Uitgaven in het kader van het beleid voor ontwikkelingssamenwerking**, beheerd door het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. Deze uitgaven zijn maximaal geconcentreerd op de drie partnerlanden (Malawi, Mozambique, Zuid-Afrika) en de regio van Zuidelijk Afrika.
⇒ 20,62 miljoen euro of 39% van de ODA
2. **Overige ODA**: middelen die de overige beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid vrijmaken voor projecten, programma's of fondsen die een positieve impact hebben op ontwikkelingslanden.
⇒ 31,80 miljoen euro of 61% van de ODA

De verhouding tussen beide ODA-bronnen gaat doorheen de jaren gelijk op. In 2021 hebben de vaccindonaties (4,5 miljoen euro), gefinancierd vanuit de algemene begroting, de verhouding gewijzigd in het voordeel van de overige ODA. Naar verwachting zal deze trend zich in de toekomst niet voortzetten.

2.2 GESTAGE GROEI ODA VOLUMES SINDS 2016

In 2020 zijn ruim 12,2 miljoen euro aan bijkomende middelen vrijgemaakt om te voldoen aan de doelstellingen op vlak van internationale klimaatfinanciering, waardoor uitzonderlijk de kaap van de 60 miljoen euro is overschreden.. Binnen een meerjarenperspectief kunnen we van een gestage groei vaststellen van de ODA.

In vergelijking met de gemiddelde ODA tijdens de periode vóór het uitzonderlijke piekjaar 2020 (meer bepaald de periode 2016-2019), zien we dat de ODA in 2022 met één miljoen euro stijgt.

2.3 OVERIGE TRENDS

Ik verwijs naar het online dashboard (zie infra), dat ingaat op:

- De samenstelling per financieringsbron
- De geografische verdeling van de middelen
- De verdeling per sector
- De verdeling per type begunstigde
- De samenwerking met multilaterale instellingen

2.4 UITGAVEN BELEID ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN LIJN MET PRINCIPE VAN CONCENTRATIE

Een analyse van de uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking volgens sector bevestigt dat maximaal is ingezet op de afgesproken concentratiesectoren in de partnerlanden Mozambique, Malawi en Zuid-Afrika (respectievelijk gezondheidszorg, landbouwvoorlichting en klimaatadaptatie). Door het bundelen van de expertise op een beperkt aantal sectoren en landen, kan de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking een grotere impact op ontwikkeling realiseren. Het leidt ook tot een grotere voorspelbaarheid en effectiviteit van de Vlaamse hulp.

2.5 ODA-AANREKENBARE INTERNATIONALE KLIMAATFINANCIERING

In de periode 2016-2020 heeft de Vlaamse overheid zich ertoe verbonden om gemiddeld 14,5 miljoen euro per jaar te besteden in het kader van internationale klimaatfinanciering. Deze doelstelling is behaald. Na 2020 dient een nieuwe intra-Belgische lastenverdeling op vlak van klimaatfinanciering te worden overeengekomen.

De meeste middelen voor internationale klimaatfinanciering voldoen aan de ODA-criteria en dienen om die reden ook te worden gerapporteerd aan de OESO. Ook in 2021 zijn klimaatrelevante initiatieven ondersteund. In 2021 draagt 22% van de ODA-uitgaven bij tot internationale klimaatfinanciering. Het gaat om projecten die specifiek zijn ontwikkeld om ontwikkelingslanden te ondersteunen in hun strijd tegen klimaatverandering.

Een [dashboard](http://www.fdfa.be/klimaat) (beschikbaar via <http://www.fdfa.be/klimaat>) geeft aan in welke sectoren en landen de ondersteunde projecten en fondsen actief zijn en of de ondersteuning adaptatie, mitigatie, of beiden nastreeft.

3. DIGITALE ONTSLUITING

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking hecht een groot belang aan transparantie. De website over ODA van het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (<http://www.fdfa.be/oda>) laat toe om de ODA op twee manieren te raadplegen:

- **MACRO DATA:** Een [dashboard](#) toont waar de middelen globaal zijn ingezet, via welke kanalen en binnen welke sectoren. Deze grafieken zijn interactief en laten toe op verschillende parameters te filteren. Het is aangewezen dit dashboard op volledige schermweergave te bekijken. Het laatste werkblad bevat de lijst met alle ondersteunde projecten. Het systeem laat toe om microdata te filteren op basis van geselecteerde datasegmenten in de grafieken van het ODA rapport. Het digitaal ODA rapport maakt het zo mogelijk om tegelijk macro- en microdata aan te bieden.
- **MICRO DATA:** Een [online databank](#) geeft alle uitgevoerde betalingen weer. Elke projectfiche bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen en de financiële engagementen om deze te realiseren. Gebruikers kunnen de data volgens verschillende indicatoren filteren en downloaden als een gegevensblad.

Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en
Facilitair Management

Jan JAMBON